

בעזוהשי"ת
י"ב שבט

תש"פ

מסכת: חולין

פרק: ד'

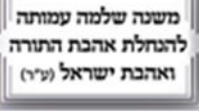
משנה: ב', ג'

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר משטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הרה"ק הרב ישכר (יששכר) שלמה טייכטל ע"ה

מנחם יצחק בנימין ב"ר יוסף חיים ע"ה

משנה ב'

המבפרת בהמה העומדת ללדת בכור **המקשה לילד** ויש לה קשיים בלידה - **מחתך**:
אבר אבר מותר לחתוך את העובר כשהוא עדיין ברחם, ולהוציא החוצה איבר אחר איבר
ומשליך לפלגים ואת האיברים שמוציא ניתן להשליך לכלבים, לפי שלא חלה קדושת
הבכור על העובר עד שייצא רובו. **יצא רבו** אם יצא רובו של העובר החוצה ואז חתך אותו -
הרי זה יקבר שכיוון שיצא רובו של העובר חלה עליו קדושת בכור וצריך לקבור את
העובר, כולל מה שחתכו ממנו, לפי שבשר העובר אסור בהנאה מדין בכור, **ונפטרה מן**
הבכורה היינו שהוולד הבא שיוולד מבהמה זו לא יהיה לו דין בכור, בין שיצא הוולד
הראשון איבר איבר, ובין שיצא רובו כאחד ואז נחתך, שהרי השני שיוולד אינו נקרא 'פטר
רחם'.

רבינו עובדיה מברטנורא

המבכרת המקשה לילד - בפטר רחם שלה.

מותר לחתוך אבר אבר כשהוא יוצא

ראשון ראשון.

ומשליך לכלבים - דכל כמה דלא נפק

רוביה לא קדיש.

יצא רובו - כאחד, וחתכו.

הרי זה יקבר - דביציאת הרוב חלה קדושה

עליו, דקרינן ביה אשר יולד.

ונפטרה מן הבכורה - שהבא אחריו אינו

בכור. בין שיצא ראשון אבר אבר ובין

שיצא רוב כאחד, דהא שני לאו פטר רחם

הוא.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לווצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ג

רבינו עובדיה מברטנורא

בבהמה טהורה טהור – מקל וחומר, ומה אם הועילה לו מחיצת אמו להתיירו באכילה בשחיטתה אף על פי שהוא מת, לא תועיל לו כשהיא חיה לטהרו מלטמא. ובהמה טמאה מנלן, דאמר קרא (ויקרא י"א) "וכי ימות מן הבהמה", זו בהמה טמאה. "אשר היא לכם לאכלה", זו בהמה טהורה. איתקש בהמה טמאה לבהמה טהורה, מה בהמה טהורה עוברת טהור, אף בהמה טמאה עוברת טהור.

רבי יוסי הגלילי אומר בטמאה טמא – ומפיק ליה מקרא דכתיב (שם ה') "או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה", וכי נבלת בהמה טמאה מטמאה ונבלת בהמה טהורה אינה מטמאה? אלא איזה – זה עובר שבטמאה טמא, ובטהורה טהור מקל וחומר. ובטמאה טמא דליכא קל וחומר ולא דרשינן הקישא. ואין הלכה כרבי יוסי.

החיה טמאה טומאת שבעה – ומדרבנן, גזירה שמא יוציא העובר את ראשו חוץ לפרוזדור, והרי הוא כילוד, ומטמא. והחיה סבורה שעדיין הוא במעיה ואתי לטהורי. אבל ברועה שהושיט ידו למעי בהמה דקתני מתניתין טהור, ליכא למגור הכי, מפני שרחם של בהמה גלוי וכי מפיק חזי ליה.

והאשה טהורה עד שיצא הולד – דאשה מרגשת בעצמה כשמוציא ראשו חוץ לפרוזדור ולא אתי לטהורי.

בְּהֵמָה שְׁמֵית עֶבְרָה בְּתוֹךְ מַעֲיָהּ בְּרַחֵם, וְהוֹשִׁיט הָרוּעָה אֶת יָדוֹ לְתוֹךְ הַרְחֵם וְנָגַע בּוֹ בְּעוֹבֵר הַמֵּת, בֵּין שְׂמֵדוֹבֵר בְּבִהְמָה טְמֵאָה כְּגוֹן סוֹסָה, או אֲתוֹן, בֵּין שְׂמֵדוֹבֵר בְּבִהְמָה טְהוֹרָה כְּגוֹן פֶּרֶה, או כְּבִשָּׂה - הָרוּעָה טְהוֹר שְׂכַל זָמַן שֶׁהָעוֹבֵר הַמֵּת נִמְצָא בְּרַחֵם אִמּוֹ אִין דִּינּוֹ כְּנִבְלָה לְטִמְאָה אֶת הַנוֹגֵעַ בּוֹ*. רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְיָלִי חוֹלֵק עַל תְּנַא קִמָּא ו... אֹמֵר: בְּטִמְאָה בְּבִהְמָה טְמֵאָה - טְמֵאָה הָעוֹבֵר טִמְאָה וּמִטְמֵאָה כְּנִבְלָה וּבְטְהוֹרָה וּבְבִהְמָה טְהוֹרָה - טְהוֹר הָעוֹבֵר טְהוֹר, וְאִינוּ מִטְמֵאָה כְּנִבְלָה**. הָאִשָּׁה שְׁמֵית וְלָדָה בְּתוֹךְ מַעֲיָהּ בְּרַחֵם, וּפְשָׁטָהּ וְהַכְּנִיסָהּ הֶחְיָהּ הַמֵּיִלְדֵת אֶת יָדָהּ לְתוֹךְ הַרְחֵם וְנָגַעַה בּוֹ בְּעוֹבֵר הַמֵּת - הֶחְיָהּ הַמֵּיִלְדֵת טְמֵאָה טְמֵאָת שְׁבַעָה כַּדִּין הַנוֹגֵעַ בְּמֵת, וְהָאִשָּׁה הַיּוֹלְדֵת טְהוֹרָה עַד שְׂיִצָּא הוֹלְדָהּ וְאִין הוֹלְדָהּ מִטְמֵאָה אוֹתָהּ כָּל זָמַן שֶׁהוּא נִמְצָא עַדִּין בְּתוֹךְ הַרְחֵם***.

*בגמרא מבואר הטעם בלימוד של קל וחומר, שבבהמה טהורה, אילו היו שוחטים את האם היה העובר שבתוכה מותר לאכילה אף ללא שחיטה, כל שכן שאמו מועילה לו כשהיא חיה שלא יקרא נבילה. ולגבי בהמה טמאה למדים דין זה בהיקש מבהמה טהורה

**טעמו של רבי יוסי הגלילי הוא, שכמו שלמדנו בקל וחומר, שהיות ובבהמה טהורה השחיטה מתירה את העובר באכילה, כך היא מועילה לעובר שלא יחשב כנבילה, אך היות ואת הבהמה הטמאה אין שוחטים ואין היא מתירה את העובר באכילה, כך אין היא מועילה לו שלא יחשב כנבילה. וסובר רבי יוסי הגלילי שלא ניתן לעשות היקש בין בהמה טהורה לטמאה.

*** בגמרא מבואר שמהתורה אף המיילדת אינה טמאה, אלא גזרו בה טומאה מדברי סופרים, גזירה שמא יוציא הוולד את ראשו חוץ לרחם והרי הוא כילוד שמטמא, והמיילדת לא תשים לב שיצא הראש ותהיה סבורה שהוולד עדיין לא יצא וטהורה היא. אך לגבי היולדת עצמה אין חשש כזה, שכן היא מרגישה כאשר הוולד מוציא את ראשו החוצה ולא תטעה לחשוב שעדיין לא יצא וטהורה היא. וכן לגבי הרועה אין חשש שיבוא לידי טעות, כיוון שרחם הבהמה גלוי הוא וכשמוציא העובר את ראשו מיד רואים אותו, ולכן לא גזרו חכמים על הרועה שיהיה טמא אם נגע בעובר בעודו ברחם אמו.